Ankenævnet for Forsikring

Den 2. august 2017 blev i sag nr. 90660:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Lloyd's
v/Søassurancen Danmark A/S
Skolegade 1
5960 Marstal

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstagerne har retshjælpsforsikring i Lloyd's v/Søassurancen Danmark A/S. De klager ved deres advokat over, at selskabet har afvist at yde fuldt tilsagn om retshjælpsdækning til en retssag. Klagerne kræver også særskilt dækning for omkostninger til advokatens arbejde forbundet med drøftelser med selskabet vedrørende spørgsmålet om retshjælpsdækning efter syn og skøn.

Klagerne har tidligere indbragt en klage for nævnet over selskabets afslag på at yde tilsagn om retshjælpsdækning til retssagen. Nævnet har i kendelse 89484 af 3/8 2016 blandt andet udtalt:

"Af købskontrakten vedrørende båden fremgår bl.a.:

'5. Udstyr
Se vedlagte udstyrsliste
…
8. Sælgers oplysninger

8.1 Sælger har ejet båden i følgende periode: 2005 til 2015

8.2 Har båden tidligere været skadet: Ja O Nej OX
…
8.3 Har båden været grundstødt: Ja O Nej OX
…
8.4 Er der udført større reparationer på båden: Ja O Nej OX

Af den vedlagte udstyrsliste fremgår bl.a.:

'Motor: 44 hk. ferskvandskølet. Fast skrueaksel med 3-bladet ... FOLDEPROPEL 2008

…

Båden er specialindrettet, idet den i 2001af bådebygger blev udstyret og indrettet til langturssejlads.

Ombygningen indeholder en 'Owners Cabin' i forskibet med stor dobbeltkøje (oprindeligt 2 x 2 køjepladser), masser af skabsplads og direkte adgang til eget bad/toilet. V/K trykvand.

2 Agter kahytter: 1. stk. med dobbeltkøje og i stk. med dobbeltkøje og slingrekøje. Toilet og bad i tilknytning til agterkahytter. V/K trykvand.
Herudover ny stående og løbende rig.

Endelig blev den oprindelige køl ekstraudstyret med en vingekøl (400 kg) efter fabrikkens forskrifter. Herunder indvendige forstærkninger til at bære den forøgede kølvægt.

Endvidere nyt storsejl og genua i kraftig dug.

Sejludrustning:

Storsejl med gennemgående sejlpinde og slæder. Lazy-jacks med tilhørende bompressing.

Genua. Nyt UV filter i 2015
Spiler og spilerudrustning.
Alle fald og trimliner er ført tilbage til cockpit med aflastere.
4 lewmar (2 selftailing 42) spil til fald og trim.
2 Lewmar 52 genus spil selftailing'

…

Af stævningen fremgår bl.a.:

"**PÅSTANDE:**
De sagsøgtes tilpligtes til sagsøgerne at betale kr. 66.062,50 med tillæg af sædvanlig procesrente fra sagens anlæg til betaling sker.

SAGSFREMSTILLING:
Sagsøgerne købte med overtagelsesdag den 21. august 2015 en lystbåd mærke [bådnavn 1], årgang 1988 af de sagsøgte, i henhold til købskontrakt af 16. august 2015 (bilag 1).

Købesummen blev aftalt til kr. 454.000, hvoraf kr. 305.000 blev betalt kontant, mens kr. 149.000 blev betalt med en indbytning af sagsøgernes båd af mærke [båd 2], årgang 1970.

Sammen med købskontrakten modtog sagsøgerne en udstyrsspecifikation, dateret august 2015 (bilag 2)

De sagsøgte har i købskontrakten bl.a. oplyst, at båden ikke tidligere har været skadet, at båden ikke har været grundstødt og at der ikke er udført større reparationer på båden.

I udstyrsspecifikationen er det bl.a. anført:

'Endelig blev den oprindelige køl ekstraudstyret med en vingekøl (400 kg) efter fabrikkens forskrifter. Herunder indvendige forstærkninger til at bære den forøgede kølvægt.'

Sagsøgerne havde den 5. marts 2016 en let grundstødning at båden, hvorefter denne straks blev sejlet i havn.

Sagsøgerne bemærkede i havnen, at der var vand under dørken, hvilket blev pumpet væk.

Efter at have overnattet på båden i havnen, blev båden efterfølgende sejlet til … Havn, hvor sagsøgerne har bådplads.

Sagsøgerne konstaterede i ... igen, at der var vand under dørken.

Den 6. marts 2016 kontaktede sagsøgerne deres forsikringsselskab …, der bad sagsøgerne sejle båden til (bådreparatørs] Bådeværft i … hvor båden blev taget på land.

[Købers forsikringsselskab = forsikringsselskab 2] lod båden besigtige ved taksator, … fra der udarbejdede en besigtigelsesprotokol, der fremlægges til sagen som bilag 3.

Ifølge besigtigelsesprotokollen bemærkede taksator bl.a. spor af gamle grundstødningsskader, som ikke var professionelt repareret, ligesom den påbyggede køls vægt kunne være medvirkede årsag til skaden, idet den øgede vægt belaster bådens konstruktion.

[Bådreparatørs] Bådeværft har udarbejdet et overslag på reparation at båden, der fremlægges som bilag 4.

Overslaget munder ud i en pris på kr. 66,062,50, der er identisk med sagsgenstanden, jf. den nedlagte påstand.

Sagsøgeren forbeholder sig at ændre den nedlagte påstand, såfremt syn og skøn godtgør større eller mindre omkostninger ved udbedring.

Ved brev at 14. april 2016 (bilag 5) reklamerede jeg på vegne sagsøgerne overfor de sagsøgte, der med brev af 26. april 2016 fra advokat … (bilag 6) afviste reklamationerne, idet man dog implicit anførte, at der tidligere havde været grundstødninger med båden.

Sagsøgerne har yderligere erfaret, at bådens sejl antagelig er 10-15 år gamle og ikke nye, således som det er anført i bilag 2.

Endelig har sagsøgerne erfaret, at bådens propel er en … propel, og ikke som anført i bilag 2 en … foldepropel 2008.

Sejl og propel er af ringere kvalitet end af sagsøgte tilsikret, hvorfor sagsøgerne tager forbehold for yderligere erstatning i den forbindelse.

Som bilag 7 fremlægges sagsøgernes forslag til syns- og skønstema.

ANBRINGENDER:
Til støtte for den nedlagte påstand gør sagsøgerne gældende, at de sagsøgte har pådraget sig et erstatningsansvar ved i forbindelse med handelens indgåelse at have undladt at oplyse, at båden tidligere har været grundstødt.

Sagsøgerne er herved blevet unddraget væsentlige oplysninger, der ville have ansporet sagsøgerne til at iværksætte yderligere undersøgelser af båden forinden køb.

Sagsøgerne gør endvidere gældende, at de sagsøgte har givet en tilsikring vedrørende den ombyggede køl med angivelsen af, at denne er udført efter fabrikkens forskrifter.

Sagsøgerne gør gældende, at denne tilsikring påfører de sagsøgte et erstatningsansvar, såfremt syn og skøn konkluderer, at påmonteringen af den ekstra køl er sket på en sådan måde, at den belaster bådens konstruktion og eventuelt medvirker til eller øger skader ved eventuel grundstødning.'
…
Af klagernes svarskrift fremgår bl.a.:
'PÅSTAND:

Frifindelse.

SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER:

Ad grundstødning
Mine klienter købte båden af mærket [bådnavn 1] i 2004. I den forbindelse fik mine klienter af mægler oplyst, at båden efter forskrifterne var påmonteret ekstra 400 kg vingekøl. Dette var sket, idet den tidligere ejer forberedte båden til en tur jorden rundt.

Mine klienter ejede båden i 11 år og konstaterede havde ikke på noget tidspunkt vandindtrængen fra kølen.

Mine klienter har heiler ikke haft grundstødninger med skade på kolbefæstningen til følge.
Mine klienter havde for ca. 6 - 7 år siden en let grundberøring i … fjord i en meget smal rende, hvor der normalt var dybde nok. Den pågældende dag var det lavvandet og mine klienter sejlede derfor med meget langsom fart for motor (1-2 knob) og havde på et tidspunkt en meget let bundberøring. Det var ikke sådan, at båden stoppede op, men mine klienter kunne mærke, at den lige duvede lidt.

En sådan grundberøring er imidlertid ikke det, man betegner som en grundstødning.

Mine klienter har i alle årene haft båden kaskoforsikret. Såfremt mine klienter havde haft en grundstødning ville mine klienter selvsagt havde forsikringsanmeldt en sådan skade, og ad den vej fået den repareret.

Mine klienter har heller ikke været bekendt med, at der skulle have været grundstødningsskader forud for mine klienters ejertid, jf. bådebyggerattest fra 2003 (bilag A).

Det bestrides, at der er givet tilsikring angående den ombyggede køl, hvilken ombygning ikke er foretaget i mine klienters ejertid.

Ad sejlene

I bilag 2, side 2 øverst, står følgende:
'Endvidere nyt storsejl og genua i kraftig dug.'

Ordet 'endvidere' henviser til det anførte på side 1, der angår det som blev lavet i 2001, hvor båden af daværende ejer blev udstyret til ovennævnte langturssejlads.

Det relevante angående sejlene står under afsnittet 'Sejludrustning' i bilag 2, side 2.

Såfremt båden havde fået nye sejl i 2015, ville mine klienter selvsagt have anført det på dette sted.

Storsejlet er således fra 2001 og modparten er ikke at mine klienter blevet lovet nyt sejl. Dette har mine klienter heller ikke mundtligt oplyst, og modparten kunne da de købte båden ved selvsyn konstatere, at sejlet ikke var nyt.

I forbindelse med handlens indgåelse blev sejlene pakket ud, og modparten havde ingen bemærkninger til disse.

Ad propel

Det anerkendes, at min klienter ved en beklagelig fejl har beskrevet foldepropellen som en … propel. Foldepropellen er rettelig at mærket ….

Imidlertid var/er der ingen pris- eller kvalitetsmæssig forskel på de 2 propeller.

Propellen er i øvrigt fra 2008. Der er således ikke tale om en ny propel.

Ad modpartens tabsopgørelse

Modpartens tab skal nedsættes med det forsikringsdækkede beløb, hvilket modparten har undladt at fradrage.

Ad mangler ved den af modparten til mine klienter solgte båd

Som anført i stævningen, købte parterne hinandens både. Efter at mine klienter havde overtaget modpartens båd har der vist sig en lang række mangler, if. vedlagte oplistning (bilag B) heraf. Der kræves hermed erstatningsafslag for følgende mangler.

…

Nævnet udtaler:

Klagerne solgte med overtagelsesdag den 21/8 2015 den forsikrede båd. Køberen indgav den 24/5 2016 stævning med påstand om, at klagerne skal betale 66.062,50 kr. med til-

læg af sædvanlig procesrente. Beløbet svarer ifølge køberen til det beløb, det vil koste at udbedre mangler ved båden.

I stævningen er det anført, at båden bærer præg af gamle grundstødningsskader, som ikke har været professionelt repareret, at bådens sejl er 10-15 år gamle, og ikke nye, som klagerne ifølge køberne havde oplyst i købskontrakten, og at bådens propel var af et andet mærke end oplyst i købskontrakten. Køberen har til støtte for sit krav om erstatning endvidere anført, at klagerne har tilsikret, at en ombygget ekstra køl er udført forskriftsmæssigt.

Klagerne har til støtte for deres frifindelsespåstand anført, at båden ikke har været grundstødt i deres ejertid fra 2005-2015. De har endvidere anført, at det var den tidligere ejer, der monterede den ekstra vingekøl, og bestrider at skulle have afgivet en tilsikring vedrørende kølen.

Klagerne har endvidere anført, at det anførte i købskontrakten om nye sejl vedrørte den ombygning, den tidligere ejer udførte i 2001. Det er klagernes synspunkt, at dette fremgår tilstrækkeligt klart at købskontraktens ordlyd og opbygning. Klagerne har anført, at det på sejlene kunne ses, at de ikke var nye, og at køberen besigtigede sejlene i forbindelse med handlen og ikke havde bemærkninger til dem.

Klagerne har anført, at båden var monteret med en propel af et andet mærke end anført i købskontrakten, men at der ingen pris- eller kvalitetsforskel er.

Der er i forbindelse med retssagen udmeldt syn og skøn med henblik på blandt andet at afklare, om eventuelle tidligere grundstødningsskader har været repareret professionelt, om den påmonterede vingekøl er monteret forskriftsmæssigt, om den øgede vægt af vingekølen har haft indflydelse på eventuelt tidligere konstaterede grundstødningsskader; og om der er forskel mellem pris og kvalitet på den monterede propel og den propel, der er angivet i købskontrakten.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen, at selskabet skal yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til retssagen i hvert fald til og med fremkomsten af skønserklæringen. Når skønserklæringen foreligger, er selskabet berettiget til at vurdere, hvorvidt der er rimelig grund til at videreføre sagen. Nævnet har blandt andet lagt vægt på de indsigelser, som klagerne har fremsat over for købernes krav, og at klagerne er sagsøgt i retssagen.

Hvad angår klagernes krav om dækning for advokatudgifter i forbindelse med ansøgningen om retshjælpsdækning hos selskabet, bemærker nævnet, at en advokats arbejde med at ansøge om retshjælpsdækning og oplyse sagens juridiske grundlag som udgangspunkt ikke honoreres særskilt.

Nævnet finder imidlertid at måtte lægge til grund, at klageren er blevet påført merudgifter til advokatbistand som følge af selskabets gentagne uberettigede afslag på at bevillige forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til sagen. Nævnet finder, at rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand i denne forbindelse, jf. forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, efter en skønsmæssig vurdering kan fastsættes til 5.000 kr. eksklusive moms.

Nævnet bemærker, at det anførte beløb alene vedrører tiden inden indgivelsen af klagen til nævnet, idet det fremgår af § 23, stk. 3, i nævnets vedtægter, at ingen part betaler omkostninger ved nævnsbehandlingen til den anden part.

Det af selskabet i øvrigt anførte kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Lloyd's v/Søassurancen Danmark AIS, skal give tilsagn om retshjælpsdækning til at fore sagen til og med, at der er afholdt syn og skøn, og er herefter berettiget til på ny at vurdere, om der er rimelig grund for klagerne til at videreføre sagen. Herudover skal selskabet dække klagernes advokatudgifter med 5.000 kr., eksklusive moms i forbindelse med ansøgningen om retshjælpsdækning hos selskabet. Eventuelle forfaldne beløb skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24."

Selskabet har anført, at der er ydet dækning i overensstemmelse med nævnets kendelse, og at der alene er grundlag for foreløbigt at yde dækning for enkelte spørgsmål til et supplerende syn og skøn.

I klagen af 27/3 2017 til nævnet har klagernes advokat blandt andet anført:

"Påstande:

1) Indklagede pålægges at meddele endeligt tilsagn om retshjælp, herunder til påstanden om frifindelse og til alle argumenter anført i mit udkast til duplik, og til at stille skønsmanden alle spørgsmål anført i mit udkast til supplerende skønstema.

2) At indklagede pålægges at betale mit honorar forbundet med diskussionen og nærværende klage, udover retshjælpshonoraret.

Indledende bemærkninger:

Nævnet har allerede afsagt en kendelse af 3/8-16 angående samme retshjælpssag. I kendelsen blev fastslået, at modparten havde fremsendt gentagne uberettigede afslag på at bevilge tilsagn om retshjælp. Modparten blev pålagt at meddele retshjælp til og med syn og skøn, og at modparten herefter var berettiget til på ny at vurdere sagen.

Beklageligvis - og meget frustrerende for forsikringstager - har indklagede benyttet dette til på ny at nægte tilsagn om retshjælp, hvorfor klagen er blevet nødvendig.
…
Udkast til duplik:

I vedlagte udkast har jeg sagligt redegjort for, at hvorfor forsikringstager skal frifindes. Jeg har i min mail 20/3 11:09 til indklagede tilbagevist indklagede bekymringer. Som det fremgår var jeg nødt til at forholde mig til argumenter, som klagenævnet allerede havde behandlet ved ovennævnte kendelse. Dette er selvsagt mere end frustrerende.

Indklagede har efterfølgende meddelt, at man ønsker at afvente 'skønsmandens endelige rapport', førend der tages stilling. Imidlertid er argumenterne i duplikudkastet - som det

fremgår - helt uafhængig af skønsmandens svar på mine supplerende spørgsmål. Duplikken kan således sendes til retten, uanset hvad skønsmanden svarer herpå.

Imidlertid vil min fremsendelse af duplikken til retten afvente de supplerende spørgsmål, idet jeg forventer at der heri vil fremkomme svar, som vil styrke forsikringstagers sag yderligere.

Det er efter min opfattelse åbenbart, at forsikringstager har en rimelig grund til at føre sagen i overensstemmelse med mit udkast til duplik.

Der er således intet grundlag for, at indklagede nægter retshjælpstilsagn til sagen fortsættelse.

Udkast til supplerende skønstema:

Jeg har i min mail af 20/3 11:09 til indklagede anført, at der skal stilles spørgsmål, fuldt ud som i mit skønstema. Dette allerede fordi, at det kan afklares, i hvilket omfang der er tale om forbedringer, således at der - subsidiært - skal ske reduktion af det af skønsmandens opgjorte beløb.

Dette er et helt sædvanligt retsskridt i forbindelse med en retssag.

Indklagede har herefter meddelt, at indklagede ønskede at afventet skønsmandens endelige rapport. Jeg bad herefter modparten bekræfte, at jeg i det mindste kunne forstå dette således, at modparten nu ville give retshjælp til at stille de supplerende spørgsmål. Dette idet disse spørgsmål jo var nødvendige for at få 'skønsmandens endelige rapport'.

Herefter modtog jeg det helt og aldeles fortvivlende svar, at indklagede end ikke ville give tilsagn til dette.

Det er efter min opfattelse åbenbart, at forsikringstager også har en rimeligt grund til at stille supplerende spørgsmål til skønsmanden i overensstemmelse med mit udkast til supplerende skønstema. Der er således heller intet grundlag for, at indklagede nægter retshjælpstilsagn hertil.

Dækning af advokatudgifter udover retshjælpsdækningen, jf. FAL § 32, stk. 3.

På samme måde som sidst har indklagede fremsat gentagne uberettigede afslag på at bevilge tilsagn om retshjælp. Hertil kommer, at indklagede har fremsendt meget uklare svar på klare spørgsmål. Jeg har nødvendigvis måttet spørge ind til forståelse af disse svar, førend jeg har kunnet indgive nærværende fornyede klage.

Forsikringstager ville umuligt have kunne gøre dette selv uden advokatbistand. Advokatbistand er med al tydelighed nødvendig.

Jeg skal således venligst anmode Ankenævnet om at pålægge indklagede at betale et beløb udover retshjælpsdækningen, endnu en gang."

9. 90660

Selskabet har i brev af 6/4 2017 til nævnet blandt andet oplyst:

"Der fremsættes klage over selskabet fordi:
1) 'Selskabet (indklagede) har ikke meddelt endeligt og fuldt tilsagn om retshjælpsdækning', hvilket vi vil kommentere nedenfor.

2) Klager påstår sig tilkendt omkostninger som følge af det manglende tilsagn om fuldstændig retshjælpsdækning. Indklagede har givet forhåndstilsagn til retshjælpsdækning iht. Ankenævnskendelse nr. 89.484, hvorfor påstanden er uden hjemmel, da der endnu ikke foreligger en endelig skønsrapport, som må anses for forudsætningen i kendelsen.

Klagerens første anke blev behandlet under nævnets nr. 89.484 (bilag 2 til klagen), hvilken kendelse selskabet har fulgt, og fortsat vil følge indtil klageren og sagsøger har udtømt spørgsmålene til skønsmanden, og de er blevet besvaret i en endelige skønserklæring.

Skønnet blev foreløbigt afsluttet med skønserklæringen af 2017-02-09 (bilag 6), hvilken blev fulgt op af klagers supplerende skønstema (bilag 9), som vi modtog d. 2017-03-13. At skønserklæringen (bilag 6) er foreløbig, fremgår umiddelbart af, at der ønskes stillet supplerende spørgsmål til skønsmanden (bilag 9).

At vi i vore mail (bilag 10) til klagers advokat har kommenteret den modtagne skønserklæring af 2017-02-09, finder vi både er rimeligt og en pligt, når den foreliggende erklæring indeholder oplysninger omhandlende sagens hovedspørgsmål, om der forelå oprindelige mangler ved båden i forhold til købskontraktens oplysninger om bådens stand (pkt. 8 i bilag 6) - mangler, som er konstateret i forbindelse med skønsforretningen, men som klagers advokat hidtil kategorisk har nægtet at anerkende helt eller delvist.

Klager har igen fremsat krav om endelig og fuldstændig retshjælpsdækning, som vi må formode er baseret på den foreløbige skønsrapport (bilag 6), hvilket vi ikke har kunnet efterkomme, da forhåndstilsagnet er givet 'til og med, at der er afholdt syn og skøn' - jfr. bilag 2, hvilket må forstås således, at skønsforretningen er afsluttet med skønsmandens endelig besvarelse af alle rejste spørgsmål.

Der er fortsat givet forhåndstilsagn til retshjælpsdækning 'til og med at der er afholdt syn og skøn', hvilket tilsagn vil blive revurderet, når skønsmandens endelige rapport foreligger.

Det er vor opfattelse at klagen er grundløs, hvorfor klagen må afvises."

Af købernes processkrift af 1/12 2016 fremgår blandt andet:

"**SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING:**
Kort efter sagsøgernes overtagelse af båden, konstaterede sagsøgerne skaden, som fremgår af **bilag 11** og **bilag 12**. Dette medførte samtidig skade i skottet. Sagsøgerne konstaterede derefter en reparation i bunden af båden, som fremgår af **bilag 9** og **bilag 10**. Sagsøgerne rettede kravet mod de sagsøgte, som afviste kravet, hvorefter sagsøgerne lod reparationen udføre (**bilag 8**) straks efter, da det var nødvendigt.

På baggrund af taksatorens rapport af den 17. marts 2016 (**bilag 3**) oplyste forsikringsselskabet (**bilag 13**), at det ikke fandt båden i sødygtig stand og tilbød indledningsvis en er-

statning pr. kulance og opsagde forsikringen. Dagen efter trak forsikringsselskabet tilbuddet om erstatning pr. kulance tilbage.

SUPPLERENDE ANBRINGENDER:
Til støtte for den nedlagte påstand gøres det endvidere gældende, at fejlagtige udførte reparationer og yderligere skader, som var tilstede på tidspunktet for overdragelsen og som de sagsøgte ikke påpegede, er de sagsøgte erstatningsansvarlige for, hvilket taksatorens konstatering af tidligere grundstødning og forsikringsselskabets opsigelse af forsikringsdækning understøtter."

Skønsmanden har i erklæring af 9/2 2017 blandt andet anført:

"**10. Spørgsmål til rekvirenten**
…
Mastefod
Spørgsmål 1:
Skønsmanden bedes besigtige bådens mastefod og oplyse, om der kan konstateres fugt eller spor efter fugt under denne.

Svar på spørgsmål 1:
Nej, laminatet lige under mastefoden er massivt laminat, hvor der ikke kan konstateres fugt men derimod revnedannelse under mastefoden. Da det omliggende område er bygget op som et sandwichlaminat med en kerne af balsatræ, er der trængt vand/fugt ind i det omliggende glasfiber sandwichlaminat.

Spørgsmål 2:
Skønsmanden bedes desuden besigtige mastefodens underlag samt mastens støtte og oplyse, om der kan konstateres svækkelse, skader eller reparationer.

Svar på spørgsmål 2:
Ja, der kan konstateres mindre skader på, det underliggende skots inddækning.
Det kan konstateres, at skotinddækningen samt dørkarmen i det underliggende skot er skadet (gået op i limningen). Der kan ikke konstateres delaminering (skade) af skottes fastlaminering til kahytstaget. De observerede skader må derfor betragtes som kosmetiske skader.

Spørgsmål 3:
Såfremt svaret er bekræftende, bedes skønsmanden oplyse, årsagen hertil samt om dette skal afhjælpes samt hvordan afhjælpning skal ske og omkostningen herfor.

Svar på spørgsmål 3:
Årsagen til skaden tilskrives dårligt håndværk og bådens alder.
Skaden under mastefoden repareres ved bortslibning af skadet laminat og påføring af nyt laminat og gelcoat.
Omkostningerne hertil vurderes til kr. 5.000
Vandindtrængen i sandwichlaminatet repareres ved at yderlaminatet af det berørte område bortskæres, sandwich materialet udskiftes (dette er vådt og sandsynligvis råddent balsatræ) og den aftagne del af yderlaminatet genlamineres og kanterne ved skærefladen repareres med gelcoat.
Omkostningerne hertil vurderes til kr. 30.000
Skader i kahytten udbedres ved at inddækningen samt dørkarmen tilpasses og genlimes (genmonteres),

Omkostningerne hertil vurderes til ca. kr. 2.000

Under dørk
Spørgsmål 4:
Skønsmanden bedes besigtige båden under dørken og oplyse, om der kan konstateres skader eller reparationer i bådens bund. (Herunder men ikke begrænset til revnedannelse, delaminering mv.)

Svar på spørgsmål 4:
Ja, der kan konstateres skader på glasfiberstrukturen under dørken i salonen. Der findes revnedannelser og delaminering i den midterste bundstok (under salonbordet) samt revne i den bagbord langgående struktur lige agten for den delaminerede bundstok. Derudover er der foretaget en reparation/genlaminering af hovedskottet til bunden samt lagt et lag glasfiber på overfladen i kølsumpen. Dette sidste betragtes som værende af kosmetisk karakter.

Spørgsmål 5:
Såfremt båden har været repareret under dørken, bedes skønsmanden oplyse den sandsynlige årsag for reparationen og om reparationen er foretaget korrekt.

Svar på spørgsmål 5:
Årsagen til skaden ved skottets indlaminering kan sandsynligvis tilskrives enten mastens tryk eller at den ikke oprindelig har været lamineret. Denne reparation er ikke udført håndværksmæssigt korrekt Årsagen til skaden på bundstokken kan sandsynligvis tilskrives belastningerne fra den nye køl samt eventuelt tidligere grundstødninger. Denne skade er af ældre dato.
Skaden på den langsgående struktur er af nyere dato og årsagen kan ikke umiddelbart fastslås.

Spørgsmål 6:
Såfremt skønsmanden konstaterer, at reparationen ikke er foretaget korrekt, bedes skønsmanden oplyse hvordan afhjælpning skal ske og omkostningen til dette.

Svar på spørgsmål 6:
De opstående skader skal udbedres ved at de berørte glasfiberlaminater omkring den midterste bundstok samt den langsgående struktur i bagbord side fjernes og der opbygges nyt laminar.
Indlamineringen af hovedskottet i bunden fjernes og opbygges på ny efter behørig forberedelse af lamineringsfladerne.
De samlede omkostningerne hertil anslås at være kr. 31.250.
…
Spørgsmål 8:
Skønsmanden bedes beskrive virkningen af skaden samt oplyse afhjælpningsomkostningerne af skaderne.

Svar på spørgsmål 8:
Skaderne bevirker at området er styrkemæssigt svækket.
Afhjælpningsomkostningerne er beskrevet i besvarelsen af spørgsmål 6.

Utæthed

Spørgsmål 9:
Skønsmanden bedes oplyse, om båden er utæt.

Svar på spørgsmål 9:
Nej det kunne ved Skønsforretningens afholdelse ikke konstateres, hvorvidt båden var utæt.
Det vand, som befandt sig under dørken var med al sandsynlighed ferskvand (vandet blev prøvesmagt). For et kunne konstatere om båden er utæt, kræver det at der fortages en prøvesejlads med sejl, hvor skrog-/kølsamlingen udsættes for en større belastning end når båden ligger ubelastet i vandt uden mast. Skønsmanden har på et tidligt tidspunkt gjort opmærksom på dette forhold overfor sagens parter.
…
Indre skrog
Spørgsmål 11:
Skønsmanden bedes besigtige bådens indre skrog på begge sider og oplyse, om der kan konstateres reparation, farveforskelle eller lign. i dette.

Svar på spørgsmål 11:
Det i spørgsmålet omhandlende områder (siden af båden mellem røstjern og det agten for liggende skot) blev udpeget af sagsøger.
Der kan i det udpegede område ikke konstateres reparationer af nogen art. De udførte forstærkninger i området vurderes som originale (ens i begge sider), da disse er udført som formbyggede og indlimede elementer.
Den observerede farveforskel må derfor tilskrives et ønske om, at området farvemæssigt opfriskes.
…
Under forreste kahyt

Spørgsmål 14:
Skønsmanden bedes besigtige båden under kahytten og oplyse, om der kan konstateres skader eller reparationer i bådens bund. (Herunder men ikke begrænset til revnedannelse, delaminering mv.)

Svar på spørgsmål 14:
Ved besigtigelse af det af sagsøger udpegede område, kan det konstateres, at der er foretaget en reparation af skottet i båden midterlinje, og at indersektionen er slået fra skroget.

Spørgsmål 15:
Såfremt båden har været repareret under kahytten, bedes skønsmanden oplyse årsagen for reparationen og om reparationen er foretaget korrekt.

Svar på spørgsmål 15:
Årsagen til reparationen er at skottet i bådens midterlinje er skiftet pga. råd i træværket. Reparationen er udført håndværksmæssig korrekt.
…
Spørgsmål 17:
Skønsmanden bedes beskrive de i spørgsmål 14 konstaterede skader og redegøre for årsagen til skaderne.

Svar på spørgsmål 17:
Der kan konstateres skade på indlimningen af indersektionen på det udpegede område. Denne skade skyldes sandsynligvis båden alder og kan også være resultatet af en dårlig limeting fra producentens side.

Spørgsmål 18:
Skønsmanden bedes beskrive virkningen af skaderne samt oplyse afhjælpningsomkostningerne af skaderne.

Svar på spørgsmål 18:
Den konstaterede skade bevirker, at området hvor indlimningen er sluppet er svækket. Limfugen åbnes og der skal foretages en genlimning eller en overlaminering af de løse limflanger.
Omkostninger hertil anslås til kr. 4.000

Reparation af røstjern samt fastgørelsen af forreste rig i bunden af båden.

Spørgsmål 19:
Skønsmanden bedes gennemgå fakturanr. … fra … Bådværft (bilag 8) samt billeder taget af skaden (bilag 9-13) og besigtige fastgørelsen af forreste rig i bunden af båden, som er repareret og oplyse, årsagen til skaden.

Svar på spørgsmål 19:
Årsagen til skaden som illustreret i bilag 9-13 er, at den nederste del af det skottet i bådens midterlinje (træplade indvendig i båden) som holder røstjernet til babystaget er rådnet op i bunden, hvor fastlamineringen er foretaget. Dertil kommer at distancematerialet (kernen) i dækslaminatet grundet fugt er rådnet op og derved er styrken i hele konstruktionen svækket og røstjernet er trukket op af dækket.

Spørgsmål 20:
Skønsmanden bedes sammenligne billeder taget af skaden (bilag 9-13) og den af … Bådværft udførte reparation og oplyse om disse er udført korrekt.

Svar på spørgsmål 20:
Bilag nr. 9 og 10 viser en utilstrækkelig og en ikke Håndværksmæssig korrekt udført reparation af den nederste del af skottet (som tydelig er råddent).
Reparationen i henhold til bilag 8 er udført af … Bådeværft ved at fjerne aluminiumsvinklen, udskiftet det rådne skot med et nyt skot, som er lamineret til bunden. Derudover er det rådne kernemateriale i dækket udskiftet med nyt træ (krydsfiner).
Reparationen er udført håndværksmæssig korrekt.

Stående og løbende rig

Spørgsmål 21:
Skønsmanden bedes besigtige den stående og den løbende rig og oplyse alderen på disse.

Svar på spørgsmål 21:
Det er ikke muligt med 100% sikkerhed at fastslå alderen på den stående rig, men den skønnes at være ca. 20 år gammel. Sandsynligvis er der tale om den oprindelige stående rig.
Den løbende rig vurderes ud fra stand og slidtage til at være 8-10 år gammel.

Spørgsmål 22:
Skønsmanden bedes oplyse værdien af den stående og den løbende rig.

Svar på spørgsmål 22:
Værdien af den stående rig vurderes til at være ca. kr. 3 000 og den løbende rig ca. kr. 1.000.

Spørgsmål 23:
Skønsmanden bedes oplyse omkostningen til indkøb og evt. nødvendig tilpasning og montering mv af ny stående og ny løbende rig.

Svar på spørgsmål 23:
Omkostningerne til indkøb, tilpasning og montage af en ny stående samt løbende rig vurderes at være 55.000.
Rulleforstaget betragtes ikke som en del af den stående rig, da der inde i rulleforstagets forligsprofil befinder sig en almindelig wire. Denne wire er en del af den stående rig og derfor inkluderet i ovennævnte pris.

Vingekøl

Spørgsmål 24:
Skønsmanden bedes besigtige bådens vingekøl og oplyse om den, samt de indvendige forstærkninger til denne, er monteret efter fabrikkens forskrifter eller subsidiært efter professionel standard.

Svar på spørgsmål 24:
Grundet bådens alder har der ikke været muligt at få oplysningen fra byggeværftet, hvorvidt der har foreligget anvisninger/forskrifter for den foretagne ombygning af kølen.
Jeg kan bekræfte, at monteringen af 'vingerne' på kølen er foretaget styrkemæssigt korrekt. Efter opmåling af kølen, kølboltenes størrelse og placering samt en beregning af kølens samlede vægt (3400 kg) og tyngdepunkt er der udført en beregning af kølfastgørelsen ud fra gældende normer. Jeg kan bekræfte, at diameter, placering og antal af kølbolte er titstrækkelig for en forsvarlig montering af den modificerede køl.
…
Propel

Spørgsmål 26:
Skønsmanden bedes oplyse, hvilken propel båden er udstyret med og om den er korrekt dimensioneret til båden.

Svar på spørgsmål 26:
Båden er monteret med en … 3-bladet 16' x 11' foldepropeller (diameter 406 mm og bladstigning på 280 mm).
Motoren er en … på 44 Hk og 3600 omdr. med en gearreduktion på 2.14:1.
Standardudregninger på propellerstørrelse verificerer denne størrelse propeller.
Det må derfor konkluderes, at propelleren er korrekt dimensioneret til båden:

Spørgsmål 27:
Såfremt båden er monteret med en anden propel end en 3 bladet … foldepropel, bedes skønsmanden oplyse prisforskellen på den monterede og en 3 bladet … foldepropel samt omkostningen til tidskiftning.

Svar på spørgsmål 27:
Prisforskellen melleen den monterede 3-bladet … foldepropeller og en tilsvarende 3-bladet … foldepropeller er kr. 3.000. Hertil skal lægges omkostningerne til optagning, skift af propeller samt søsætning Dette anslås til kr. 3.000.
Samlede omkostninger vil således være kr. 6.000.

Storsejl og genua

Spørgsmål 28:
Skønsmanden bedes besigtige bådens storsejl og genua og oplyse alderen på disse.

Svar på spørgsmål 28:
Efter besigtigelse af storsejl og genua vurderes begge sejl til at have en alder på ca. 20 år.
Dette begrundes i sejlenes stand, fremstillingsmetoden samt det faktum, at sejlmageren …, som har produceret sejlene, eksisterede mellem 1996 og 2002.
Sejlknapperne (de små blå plastikknapper i hjørnet af er indkøbt fra Dansk Sejlunion i perioden 1992 til 1996, hvilket bestyrker vurderingen af sejlene alder.

Spørgsmål 29:
Skønsmanden bedes oplyse værdien af bådens storsejl og genua.

Svar på spørgsmål 29:
Sejlenes værdi vurderes til kr. 2.000 for storsejlet og kr. 0 for genuaen.

Spørgsmål 30:
Skønsmanden bedes oplyse omkostningen til indkøb og evt. nødvendig tilpasning og montering mv. af nyt storsejl og ny genua i kraftig dug tit båden.

Svar på spørgsmål 30:
Omkostningerne til indkøb og nødvendig tilpasning af nye sejl i en dugkvalitet svarende til den, som de gamle sejl er fremstillet er kr. 36.500 for storsejlet og kr. 35.000 for genuaen.

Ekstraomkostninger

Spørgsmål 31:
Skønsmanden bedes anslå de samlede omkostninger, der påløber ved reparation af båden, herunder for lift, transport, oplægning og andre ekstraomkostninger, der ikke er opgjort i tidligere spørgsmål.

Svar på spørgsmål 31:
Der påløber ikke yderligere omkostninger i forbindelse med reparationen end de allerede anførte omkostninger.
De til de enkelte punkter påløbne eksterne omkostninger er anført i besvarelsen af de enkelte spørgsmål.

11. Spørgsmål fra modpart 1

…

Spørgsmål IA:
I relation til modpartens spørgsmål bedes skønsmanden oplyse om nogen af arbejderne/udgifterne påfører båden en forbedring i forhold til sparet vedligeholdelse, længere holdbarhed eller andet.

Svar på spørgsmål IA:
Omkostningerne (eller dele heraf) i besvarelsen af spørgsmål 1-8 samt 14-20 må anses som omkostninger som resultat af sparet vedligeholdelse.
Omkostningerne (eller dele heraf) i besvarelsen af spørgsmål 21-23, 26-30 anses som en forbedring eller en længere holdbarhed på de enkelte dele.

Spørgsmål IB:
I det omfang skønsmanden konstatere grundstødningsskader på sagsøgers båd bedes disse tidsfæstet bedst muligt.

Svar på spørgsmål IB:
Der kan på nuværende tidspunkt ikke konstateres grundstødningsskader."

I købernes processkrift af 10/3 2017 er det blandt andet angivet:

"**PÅSTAND:**

De sagsøgte tilpligtes til sagsøgerne at betale kr. 208.928,75, hvoraf kr. 66.062,50 forrentes med procesrente fra sagens anlæg og kr. 142.866,25 forrentes med procesrente fra 7. marts 2017 og til betaling sker.

SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING:

Påstanden kan opgøres som følger:

Spørgsmål 3, Indtrængt vand/fugt i det omliggende glasfiber-sandwichlaminat	kr.	30.000,00
Spørgsmål 6	kr.	31.250,00
Spørgsmål 20	kr.	21.178,75
Spørgsmål 23	kr.	55.000,00
Spørgsmål 22	kr.	- 4.000,00
Spørgsmål 27	kr.	6.000,00
Spørgsmål 30	kr.	71.500,00
Spørgsmål 29	kr.	- 2.000,00
I alt	kr.	208.928,75

I svaret på spørgsmål 1 konstaterer skønsmanden, at der er trængt vand/fugt ind i det omliggende glas-fibersandwichlaminat og vurderer i svaret på spørgsmål 3 afhjælpningsomkostningen til kr. 30.000,00.

I svaret på spørgsmål 4 konstaterer skønsmanden, at der er skader under dørken og i svaret på spørgsmål 5, konstaterer skønsmanden, at en reparation ikke er udført håndværksmæssigt korrekt at en skade skyldes tryk fra den nye køl og evt. tidligere grundstødning, samt at skaden er af ældre dato og i svaret på spørgsmål 6, at afhjælpningsomkostningen udgør kr. 31.250,00.

I svaret på spørgsmål 19 og 20 konstaterer skønsmanden årsagen til skaden var råd og at reparationen ikke var udført håndværksmæssigt korrekt samt at … Bådværfts reparation er foretaget korrekt, hvorfor omkostningen hertil medtages i erstatningskravet, da sagsøgerne har ladet denne reparation udføre (bilag 8).

I svaret på spørgsmål 23 konstaterer skønsmanden, at omkostningen til ny stående og løbende rig kan opgøres til kr. 55.000,00 og i spørgsmål 22, at værdien på den eksisterende stående og løbende rig er kr. 4.000,00. Da der i sagens bilag 1 er anført 'Herudover ny stående og løbende rig.' gøres det gældende, at sagsøgerne er tilsikret dette, hvorfor differencen mellem disse (kr. 55.000,00 - kr. 4.000,00 = kr. 51.000,00) medtages i erstatningskravet.

I svaret på spørgsmål 27 konstaterer skønsmanden, at prisforskellen mellem den monterede og den tilsikrede propel udgør kr. 6.000,00, hvorfor dette medtages i erstatningskravet.

I svaret på spørgsmål 30 konstaterer skønsmanden omkostningen til indkøb og tilpasning af nye sejl og genua udgør kr. 71.500,00 og at værdien for de nuværende i alt er kr. 2.000,00, hvorfor differencen medtages i erstatningskravet, da sagsøgerne er tilsikret '..... nyt storsejl og genus i kraftig dug.'

SUPPLERENDE ANBRINGENDER:

Det er konstateret, at båden har været tidligere skadet og utilstrækkeligt repareret, hvilket er de sagsøgtes ansvar, da disse ikke har orienteret sagsøgerne herom, men har haft viden eller burde viden herom og derudover har tilsikret sagsøgerne, at der ikke var tale om disse faktiske forhold.
Desuden er sagsøgerne blevet tilsikret forhold, som ikke er efterlevet eller faktiske, hvormed sagsøgerne lider et tab, der til fulde kan opgøres jf. skønserklæringen.
De sagsøgte har udformet aftaledokumentet og må derfor bære risikoen for den tvivl, der måtte opstå i den anledning, jf. koncipistreglen.
På baggrund af aftalens dokumenter har sagsøgerne desuden ikke haft anledning til at lade sig rådgive af en bådsagkyndig."

I duplik af 15/3 2017 fra klagernes advokat er det blandt andet anført:

"**SUPPLERENDE BEMÆRKNINGER:**

Ved gennemgang af modpartens processkrift tyder det på, at modparten ikke har gjort sig det klart, at de har købt en brugt og ikke en ny båd.

Båden er 29 år gammel og er således selvsagt en brugt og slidt genstand. Modparten kan således ikke kræve båden sat således i stand, således er den modsvarer standen på en ny båd.

Det meste, hvis ikke det hele, af modpartens krav må således bortfalde allerede af denne grund.

I øvrigt bemærkes følgende til modpartens krav:

Ad 1-3 - Mastefod

Der er ifølge skønsrapporten alene tale om kosmetiske skader, der ikke har betydning for masten mv., jf. svar 2. Der er således slet ikke tale om mangler, men om hvad en køber kan og må forvente i relation til slidtage, når man køber en 29 år gammel båd.

I overensstemmelse hermed bemærkes, at mine klienter løbende har brugt båden, herunder masten, og ikke konstateret problemer.

Ifølge skønsmanden skyldes forholdet dårligt håndværk og bådens alder. Det omtalte håndværk er udført før mine klienters ejertid, og mine klienter har ikke været bekendt med forholdet. Håndværket er antageligvis helt tilbage fra bådens produktion.

Under alle omstændigheder medfører reparationen en udskiftning af 29 år gamle dele og indeholder således et betydeligt element af forbedring.

Ad 4-6 - under dørk

De omtalte forhold er udført før mine klienters ejertid, og/eller er ikke forhold, som mine klienter har været bekendt med. Det fremhæves, at flere af forholdene kan henføres til bådens alder eller den oprindelige konstruktion.

Mine klienter er ikke bekendt med, at skulle have været sket en skade i den langsgående struktur.

Det gentages, at mine klienter ikke har haft grundstødninger. Såfremt det havde været tilfældet, havde mine klienter omgående fået båden repareret. Mine klienter kunne ikke drømme om at sejle rundt med en ikke-sikker båd.

Ad 19-20 - røstjern og forreste rig

De omtalte forhold er ikke forhold, som mine klienter har været bekendt med.

Uanset at der muligvis, forud for mine klienters ejertid, har været udført en ukorrekt reparation af nederste del af skottet, er det næppe ualmindeligt, at der kan konstateres en rådskade på en 29 år gammel båd. Forholdet afviger således ikke væsentligt fra tilsvarende både af samme art og alder, hvorfor forholdet end ikke kan betragtes som en mangel.

Under alle omstændigheder medfører reparationen en udskiftning af 29 år gamle dele og indeholder således et betydeligt element af forbedring.

Regningen fra … bådværft kan ikke anerkendes, som en reparation udført billigst muligt.

Ad 21-23 - stående og løbende rig

Forholdet er ikke medtaget i stævningen, men er først i modpartens tredje processkrift i sagen, processkrift 2 af 10.03.17, gjort gældende overfor mine klienter. Mangelsindsigelsen er således under alle omstændigheder fortabt, idet der er gået 1 1/2 år siden købet.

Det bestrides, at mine klienter har garanteret, at stående og løbende rig skulle være nye ved købet.

Modparten har da i øvrigt også selv i forbindelse med købet kunnet konstatere, at stående og løbende rig ikke var nye. Modparten har med sikkerhed ikke været i god tro desangående.

Såfremt retten - mod forventning - måtte vurdere, at det skrevne som udgangspunkt udgør en garanti, er mine klienter ikke bundet af et sådant fejlskrift, jf. aftalelovens § 32.

Der er i øvrigt ikke konstateret fejl eller slid på den stående rig.

Mine klienter lod den 16.3.2010 … Rigger-Service til at gennemgå og servicere den stående rig på båden jf. kvittering (bilag). … gennemgik ved den lejlighed hele riggen og fandt - ligesom skønsmanden - heller ingen fejl eller slid på den stående rig eller mast.

Ad 27 - propel

Ifølge skønsmanden er propelleren korrekt dimensioneret til båden. Der er således ikke tale om nogen mangel.

Prisforskellen på kr. 3.000 mellem nævnte to propeller udgør en bagatel, idet der i øvrigt skal ske fradrag for forbedring, såfremt den brugte propel udskiftes med en ny.

Såfremt en propel skiftes ud, sker det normalt i forbindelse med optagning og søsætning, når båden alligevel er på land for klargøring og bundmaling. Der er således intet grundlag for kravet forbundet med optagning og søsætning. Tværtimod ville dette give modparten en berigelse.

Ad 28-30 - Storsejl og genua

Som anført i svarskriftet er modparten ikke tilsikret nye sejl.

I aftaledokumentet under sejl, oplyser mine klienter, at der er påsat nyt UV-filter på genuaen i 2015. Dette ville ikke være sket, såfremt der var tale om et nyt sejl.

Ved købet blev sejlene pakket ud, hvor modparten og hans sejlkyndige ven besigtigede dem uden bemærkninger. Modparten kan således umuligt have troet, at der var tale om nye sejl.

Såfremt retten - mod forventning - måtte vurdere, at det skrevne som udgangspunkt udgør en garanti, er mine klienter ikke bundet af et sådant fejlskrift, jf. aftalelovens § 32.

Første gang modparten satte sejl må modparten straks have konstateret, at sejlene ikke var nye, og ville således straks have reklameret. Dette har modparten ikke gjort. Tværtimod gik der 9 måneder fra overtagelsen, førend modparten meddelte mine klienter, at modparten mente, at der var et problem med sejlene. Dette må komme modparten bevismæssigt til skade.

Reklamation

Modparten har først reklameret angående de første mangler ca. 9 måneder efter overtagelsen. For så vidt angår flere af manglerne er først reklameret længe efter, herunder ved modpartens processkrift af 10. marts 2017.

På det foreliggende grundlag, gøres det gældende, at modpartens mangelser er fortabt, grundet manglende rettidig reklamation. Jeg afventer modpartens opfyldelse af min processuelle opfordring nedenfor.

Forsikrings dækning

Modpartens tab skal nedsættes med det beløb, som forsikringsselskabet har tilbudt at betale.

Modparten har pligt til at begrænse sit tab og dermed pligt til at få forsikringsselskabet til at betale mest muligt. Det bemærkes i den forbindelse, at forsikringsselskabets afslag (bilag 3) må tilbagevises henset til indholdet af skønsrapporten.

I øvrigt kan et forsikringsselskab ikke trække et tilbud tilbage, selvom dette er kulancemæssigt. Modparten må således fastholde forsikringsselskabet på dette.

Bådens stand

På modpartens Facebook-side (bilag) har modparten beskrevet, at de (efter at forsikringsselskabet har erklæret båden for værende IKKE SØDYGTIG) i 2016 har sejlet 1.000 sømil i blandt andet hårdt vejr- 16 sek/m og høje bølger - på sommertogt. Modparten har deltaget i kapsejladsen Sjælland rundt (placering midt i feltet) og haft weekend tur til ...
Båden er således med al tydelighed funktionsdygtig, og ikke i miserabel stand, som modparten forsøger at give indtryk af."

Af udkast til supplerende syn og skøn fremgår blandt andet:

"**8. Supplerende spørgsmål fra rekvirenten**
…
Spørgsmål SS 1:

I relation til svar 3, bedes skønsmanden bedes oplyse, hvor længe laminat, gelcoat, sandwichtræ mv., normalt kan forventes at ville holde, førend dette skal udskiftes/vedligeholdes.

Svar på spørgsmål SS 1:

Spørgsmål SS 2:

I relation til svar 6, bedes skønsmanden bedes oplyse, hvor længe laminat, indlaminering mv., normalt kan forventes at ville holde, førend dette skal udskiftes/vedligeholdes.

Svar på spørgsmål SS 2:

Spørgsmål SS 3

I relation til svar 20, bedes skønsmanden bedes oplyse, hvor længe skot, kernemateriale mv., normalt kan forventes at ville holde, førend dette skal udskiftes/vedligeholdes.

Skønsmanden bedes oplyse, hvad det billigst muligt normalt vil koste af få udført arbejdet omfattet af bilag 8 fra … Bådeværft. Særligt bedes det oplyst, hvad timepris og tidsforbrug bør kunne begrænses til.

Svar på spørgsmål SS 3:

Spørgsmål SS 4

I relation til svar 22-23, bedes skønsmanden bedes oplyse, hvor længe eksisterende stående rig og løbende rig forventes at kunne holde endnu.

Svar på spørgsmål SS 4:

Spørgsmål SS 5

I relation til svar 22-23, bedes skønsmanden bedes oplyse, hvor længe eksisterende propel forventes at kunne holde endnu.

Svar på spørgsmål SS 5:

Spørgsmål SS 6

I relation til svar 28, bedes skønsmanden bedes oplyse, hvor længe de eksisterende sejl forventes at kunne holde endnu.

Svar på spørgsmål SS 6:"

Af korrespondance mellem klagernes advokat og selskabet fremgår blandt andet:

"**Sendt:** 14. marts 2017 16:41
…
Tak for det tilsendte materiale.

Af syn og skøn rapporten pkt. 8 'Faktuelle oplysninger' fremgår, at skønnet omhandler 'mangler i en båd, herunder om sejl m.v., som indgik i handlen er i aftalt stand.' (min understregning).

Med denne præmis for skønsmandens besvarelse, finder vi ikke at der er grundlag for tillægsspørgsmålene, der synes at skulle fastlægge bådens værdiforringelse pga. af manglerne ved og den aftalte stand på båden ved leveringen til sagsøger(?) Om værdiforringelsen kan sættes lig med reparationsomkostningerne ses ikke forelagt skønsmanden til vurdering, hvilke forringelse må skønnes i forhold til købsprisen på en tilsvarende båd.

For god ordens skyld bemærkes, at der alene er givet forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til og med syn og skøn er foretaget, hvor det af rapporten fremgår, at det er sagsøger, der er rekvirent.

For at kunne bedømme om der kan gives retshjælpsdækning, skal vi udbede os Deres stilling til de af skønsmanden påpegede mangler og den manglende kontraktmæssige opfyldelse af købskontraktens vilkår for den aftalte stand af den leverede båd.
…

22. 90660

Sendt: 17. marts 2017 17:10

…

Købskontrakten er konciperet af Deres klient, hvilket bekræftes af Deres bemærkninger om 'fejlskrift. jf. aftalelovens § 32' under spg. 21-23 og 28 - 30. Allerede i vor mail af 2016-06-01 gjorde vi gældende, at der var givet tilsikring i kontraktens §§ 8.2 til 8.4.

Skønstemaets spørgsmål i 11 til 16 (incl.) og 24 til 26 (incl.) er bortfaldet.

Spørgsmål 19 og 20 er besvaret bekræftende, at reparationen hos … er udført håndværksmæssigt korrekt og kan derfor næppe kritiseres.
Det fremgår også af skønsmandens besvarelse af spørgsmål IA, at 'omkostningerne (eller dele heraf) nævnt i spørgsmål 1 - 8 samt 14 - 20 må anses, som et resultat af sparet vedligeholdelse'.
De omkostninger finder vi Deres klient må acceptere, da han næppe kan påberåbe sig, at manglerne ikke var til stede på leveringstidspunktet og han som koncipist må bære risikoen for, at kontraktens tilsikring fortolkes i hans disfavør. Det givne forhåndstilsagn om retshjælpsdækning må derfor forventes at bortfalde for disse kravs vedkommende.

Det fremgår endvidere af skønsmandens besvarelse af IA, at 'Omkostningerne (eller dele heraf) i spørgsmål 21 - 23 og 26 - 30 må anses som forbedring eller en længere holdbarhed på de enkelte dele'.
En fortsættelse af skønsforretningen må derfor efter vor mening begrænses til en værdiansættelse af 'forbedringer og længere holdbarhed på de enkelte dele' således at skaderne på leveringstidspunktet kan opgøres, hvilket formentlig kan ske i forbindelse med skønsmandens afhjemling evt. ved supplerende syn og skønsspørgsmål til spørgsmål IA omhandlende de nævnte spørgsmål 21- 23 og 26 - 30.
Forhåndstilsagn til retshjælpsdækning kan gives til en fortsættelse af *denne del* af skønsforretningen.

…

Sendt: 15. marts 2017 07:48

…

Min stillingtagen til det af modparten fremførte fremgår af duplikudkastet. Revideret udkast vedlægges.

…

Sendt: 20. marts 2017 11:09

…

For det første fastholdes det, at forsikringstager kan fastholde påstanden om frifindelse og fremføre alle argumenter anført i mit udkast til duplik.

For det andet fastholdes det, at forsikringstager kan stille skønsmanden alle spørgsmål anført i mit udkast til supplerende skønstema.

Giver I ikke fuldt tilsagn om dækning hertil, indbringer jeg selvsagt sagen for ankenævnet endnu en gang. For mig at se, er det temmelig åbenbart, at I er forpligtet til at give retshjælp i fuldt omfang. Det er også temmelig åbenbart, at I nu igen påfører min klient meromkostninger, som kan kræves erstattet.

Svar imødeses senest 3 hverdage fra dato, således at jeg kan fortsætte sagen.

---oOo---

Koncipistreglen er ikke i praksis generelt et noget særligt stærkt argument. I denne sag er helt uden betydning, allerede fordi, at modparten - som beskrevet i duplikudkastet - har været i ond tro.

Det er i øvrigt helt uforståeligt og dybt frustrerende, at I nu igen (i relation til retshjælpsdækningen) fremfører samme argumentation, som ankenævnet allerede har afvist.

Erstatning forudsætter ansvarsgrundlag. Det er således ikke i sig selv nok, at der i givet fald er mangler til stede. Det burde I vide, når I vælger at blande jer i det juridiske. Andre normalt fungerende retshjælpsforsikringsselskaber vælger at overlade det juridiske til advokaten. Det burde I også gøre.

Som anført i mit udkast til duplik, bestrides det, at der foreligger ansvarsgrundlag.

Det fastholdes i øvrigt, at der skal stilles spørgsmål, fuldt ud som i mit skønstema. Dette allerede fordi, at det kan afklares, i hvilket omfang der er tale om forbedringer, således at der under alle omstændigheder skal ske reduktion af det af skønsmandens opgjorte beløb.

Det er åbenbart, at forsikringstager har en rimeligt grund til at fortsætte sagen, i overensstemmelse med mit udkast til duplik og skønstema.

I øvrigt er det uforståeligt, at I ønsker at begrænse forsikringstagers muligheder for at opnå frifindelse eller begrænse modpartens krav. Det burde også være i jeres interesse at give mig de bedste muligheder for at opnå en frifindelse, idet modparten dermed pålægges at betale advokatomkostninger og skønsomkostningerne eller reducere disse.
…
Sendt: 24. marts 2017 10:34
…
Vedr. spørgsmålet om 'klage over afgørelsen', er vore kommentarer møntet på de omkostninger, der vil kunne accepteres under retshjælpsforsikringen, og derfor alene de forhold, hvor vi finder, at der kan være tvivl, om sagen kan anses for ført med rimelighed.

Som det vil ses af bemærkningen i vor mail af 2017-03-17, har vi ikke ændret på det tidligere afgivne forhåndstilsagn, men alene rejst spørgsmålet, om dette tilsagn vil bortfalde for krav omfattet af spørgsmålene 1 - 8 samt 14 - 20, hvor ansvaret i flg. skønsmandens vurdering synes at ligge hos din klient.

Vi kan naturligvis ikke blande os i, om forhåndstilsagnet vil blive indanket for Ankenævnet, men vi har ikke med vor mail af 2017-03-17 ønsket at ændre på vor accept af Ankenævnets tidligere kendelse nr. 89.484: Om forhåndstilsagn til retshjælpsdækning 'i hvert fald til og med fremkomsten af skønserklæringen', hvor den foreliggende anses som foreløbig."

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

"3. Hvad dækker retshjælpsforsikringen

Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet.

3.1 Tvist

Ved tvist forstås en konkret, aktuel konflikt, som parterne ikke selv har kunnet løse, og som kan behandles af en domstol eller ved voldgift.

Forsikringen dækker ikke udgifter til almindelig advokatrådgivning.

3.2 Rimelig grund

Det er en betingelse for dækning, at der er rimelig grund til at indbringe tvisten for domstolene eller voldgift. Hvis der efter selskabets opfattelse ikke er rimelig grund, skal selskabet begrunde det.

…

7. Hvilke omkostninger er ikke dækket

Følgende omkostninger er ikke omfattet af retshjælpsdækningen:

a) Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. hvis sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi omkostningerne ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler:

I kendelse 89484 af 3/6 2016 fandt nævnet, at selskabet skulle yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning frem til i hvert fald afholdelse af syn og skøn i forbindelse med en retssag vedrørende mangler ved en båd, som klageren solgte den 21/8 2015.

Det fremgår af sagen, at klagerne og køberne af båden blandt andet er uenige om, hvorvidt der var mangler ved båden på overtagelsestidspunktet, om båden tidligere var grundstødt, for sen reklamation samt værdien af eventuelle forbedringer, og om der i forbindelse med købsaftalen er afgivet tilsikring af klagernes vedrørende sejl, stående og løbende rig.

Det fremgår af sagen, at selskabet har accepteret at yde dækning frem til og syn og skøn, og at klagerne ønsker tilsagn om retshjælpsdækning til resten af sagen – herunder supplerende syn og skøn. Selskabet har i mail af 17/3 2017 til klagernes advokat oplyst, at der alene kan ydes tilsagn om retshjælpsdækning til spørgsmål vedrørende værdiansættelse af forbedringer og længere holdbarhed af enkelte dele af båden.

Der er indhentet skønserklæring af 9/2 2017, hvoraf det blandt andet fremgår, at der ved mastefoden kan konstateres mindre skader, som betegnes som kosmetiske og begrundet i dårligt håndværk og alder. Det er videre anført, at der under dørk er konstateret skader på glasfiberstrukturen, som medfører at området er styrkemæssigt svækket. Det kunne ikke ved skønsforretningen konstateres om båden var utæt. Der kunne ikke konstateres reparationer på det indre skrog, men alene en farveforskel, som måtte tilskrives en farvemæssig opfriskning. Videre kunne der under forreste kahyt konstateres korrekt udført reparation af en skade, som blev tilskrevet enten bådens alder eller dårlig limning fra producent, og det er anført at området skal genlimes.

Det fremgår videre af skønserklæringen, at den stående og løbende rig skønnes at være ca. 20 år gammel med værdi på henholdsvis 3.000 kr. og 1.000 kr. Det er anført, at omkostninger til anskaffelse af ny vil være 55.000 kr. Det er noteret, at monteringen af vingerne på kølen er foretaget styrkemæssigt korrekt og der er en forsvarlig montering af kølen. Vedrørende sejl og genua angives alderen til ca. 20 år, og omkostninger til nye er anslået til ca. 70.000 kr. Skønsmanden anfører, at omkostningerne til reparation og udskiftning af dele medfører både sparet vedligeholdelse og længere holdbarhed på enkelte dele.

Klagernes advokat har i sit udkast til duplik af 15/3 2017 anført, at købernes mangelsindsigelser skal vurderes i forhold til bådens alder på 29 år, at klagerne ikke har været bekendt med skader i deres ejertid, at de ikke har garanteret for at stående og løbende rig var nye, og at der heller ikke er garanteret nyt sejl og genua. Det er videre anført, at køberne har reklameret for sent over flere af forholdene, og at de allerede forud for købet vidste, at der ikke var tale om nye dele. Endvidere er det angivet, at køberne skulle iagttage sin tabsbegrænsningspligt ved at tage imod tilbud om forsikringsdækning for eget selskab.

Nævnet bemærker, at det er selskabet, der har bevisbyrden for, at en retssag ikke kan føres med rimelig grund, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 3.2, og 7 litra a).

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen, at selskabet ikke har løftet denne bevisbyrde, hvorfor selskabets afslag på at yde dækning til retssagen ikke er berettiget.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det af skønserklæringen fremgår, at det ikke kan konstateres, at båden tidligere har været grundstødt, og at vingekølen er forsvarligt monteret. Hertil har nævnet lagt vægt på, at sagen indeholder flere juridiske spørgsmål vedrørende blandt andet fortolkning af en eventuel garanti i købsaftalen, overholdelse af reklamationsfrister og vurdering af mangelsbegrebet i forhold til bådens alder på 29 år, samt spørgsmålet om betydningen af forbedringer. Nævnet finder videre, at partsforklaringer for en domstol kan anses for relevant, da sagen også omfatter spørgsmålet om, hvilke forhold både klagerne og køberne var bekendt på overtagelsestidspunktet.

Nævnet finder herefter, at selskabet skal yde dækning til indhentelsen af supplerende skønserklæring i sin helhed samt den videre førelse af retssagen.

Advokatomkostninger

Nævnet bemærker, at en advokats arbejde med at søge retshjælpsdækning og oplyse sagens juridiske grundlag som udgangspunkt ikke honoreres særskilt. I henhold til forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, kan rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand dog honoreres.

Nævnet finder, at klagerne er blevet påført merudgifter til advokatbistand, som følge af selskabets uberettigede afslag på, at yde bevilge videre tilsagn om retshjælpsdækning til sagens førelse. Nævnet har lagt vægt på indholdet af den fremsendte korrespondance mellem klagernes advokat og selskabet. Nævnet finder, at rimelige og nødvendige omkostninger skønsmæssigt kan fastsættes til 5.000 kr. inklusiv moms.

27. 90660

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Lloyd's v/Søassurancen Danmark A/S, skal yde fuldt tilsagn om retshjælpsdækning til supplerende syn og skøn samt sagens videreførelse i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne. Selskabet skal videre betale 5.000 kr. til klagerne i forbindelse med drøftelserne af spørgsmålet om tilsagn om retshjælpsdækning. Eventuelle forfaldne beløb skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings